

Έτησια Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου της Σχολικής Μονάδας (έτος αναφοράς: 2022-2023)

Σχολική Μονάδα: 3ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ - 9420070

Σχολικό Έτος: 2022 - 2023

Ημερομηνία Εξαγωγής: 29/06/2023

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Καταγράφονται συνοπτικά τα χαρακτηριστικά και οι ιδιαιτερότητες της σχολικής μονάδας, που κρίνονται σημαντικά για την αποτύπωση της εικόνας του σχολείου

Πριν από το 1929 το Γ΄ και το Δ΄ Δημοτικά Σχολεία λειτουργούσαν στο χώρο του Κεντρικού Μουσουλμανικού σχολείου. Τον Σεπτέμβριο του 1925 ο επιθεωρητής κ. Δραγούμης πρότεινε το διαχωρισμό τους, έτσι ώστε το Γ΄ Δημοτικό να συμπεριλάβει όλα τα αγόρια και το Δ΄ Δημοτικό όλα τα κορίτσια.

Η ανέγερση του διδακτηρίου άρχισε το 1927, το έργο αποπερατώθηκε το 1928 και η μεταστέγαση έγινε το 1928/29. Το σχολείο ανακαινίζεται και επεκτείνεται ριζικά το φθινόπωρο του 2008, όταν και παραδίδεται η νέα πτέρυγα (το νέο κτήριο εγκαινιάστηκε στις 27 Νοεμβρίου του 2008). Το έργο είχε ως αποτέλεσμα τον πολλαπλασιασμό των αιθουσών και χώρων με το νέο κτήριο στα νοτιοδυτικά του παλαιού αλλά και την ανακαίνιση του παλαιού κτηρίου και περιβάλλοντος χώρου (πλακόστρωση αυλής, γήπεδα κτλ). Διαθέτει γυμναστήριο και Αμφιθέατρο για την πραγματοποίηση αθλητικών, εορταστικών και επιμορφωτικών εκδηλώσεων. Το Αμφιθέατρο είναι ευρύχωρο,

αλλά δε διαθέτει καθίσματα, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την αποτελεσματική χρήση του. Η προβληματική ακουστική και το δύσχρηστο σύστημα ψύξης -θέρμανσης αποτελούν διαχρονικά ανασταλτικό παράγοντα στην υλοποίηση επιμορφωτικών ημερίδων και άλλων δράσεων/ εκδηλώσεων. Έχει διαμορφωθεί αίθουσα πληροφορικής στη νέα πτέρυγα, η οποία είναι πλήρως εξοπλισμένη για τη διδασκαλία του μαθήματος. Τα μαθήματα των Εικαστικών, της Θεατρικής Αγωγής και της Μουσικής διδάσκονται σε ιδιαίτερους χώρους στο κεντρικό κτήριο. Το τμήμα Ένταξης λειτουργεί σε ιδιαίτερη αίθουσα στη νέα πτέρυγα. Γραφείο Εκπαιδευτικών υπάρχει μόνο στο κεντρικό κτήριο, ενώ στη νέα πτέρυγα δεν υπάρχει διαθέσιμος χώρος προς αντίστοιχη χρήση. Στη νέα πτέρυγα φιλοξενείται το 3ο Νηπιαγωγείο Κομοτηνής και στον βόρειο αύλειο χώρο το 15ο Νηπιαγωγείο Κομοτηνής. Για το σχολικό έτος 2022-2023 το σχολείο λειτούργησε ως λειτουργικά 18/θέσιο, με προσωπικό 50 περίπου εκπαιδευτικούς διαφόρων ειδικοτήτων και 337 μαθητές και μαθήτριες. Το σχολείο βρίσκεται σε αστικό περιβάλλον και έχει μαθητές που προέρχονται κυρίως από οικογένειες μεσαίου και ανώτερου κοινωνικού και μαθησιακού επιπέδου. Η λειτουργία του επηρεάστηκε άμεσα από τις δυσμενείς συνθήκες που επέβαλε η πανδημία COVID 19, όσο αυτές ίσχυαν.

Τα στοιχεία εκείνα που διαφοροποιούν το σχολείο μας και του προσδίδουν την ιδιαίτερη ταυτότητά του είναι: ο σεβασμός στο παρελθόν και την προσφορά του σχολείου στα εκπαιδευτικά δρώμενα της τοπικής κοινωνίας, ο σεβασμός στην προσωπικότητα όλων των μελών της εκπαιδευτικής μας κοινότητας(μαθητές/τριες, εκπαιδευτικοί, γονείς/κηδεμόνες), η δημοκρατική λειτουργία και η ισότιμη αντιμετώπισή όλων, η προσπάθεια εξάλειψης φαινομένων σχολικού εκφοβισμού και αποκλεισμού και το όραμά μας είναι η διαχρονική λειτουργία του ως ανοιχτό στην κοινωνία και αποτελεσματικό ως προς το παραγόμενο εκπαιδευτικό έργο σχολείο. Φιλοδοξία μας να παιδαγωγούμε και να διαμορφώνουμε ελεύθερους σκεπτόμενους ανθρώπους, που θα διακρίνονται από την αρετή του σεβασμού, την έμπρακτη αλληλεγγύη και προσφορά στον συνάνθρωπο.

Η ίδρυση του "Συλλόγου Αποφοίτων και Φίλων του 3ου Δ.Σ. Κομοτηνής", με πρωτοβουλία του Διευθυντή,

εκπαιδευτικών του σχολείου, μελών του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων και σημαντικών προσωπικοτήτων της τοπικής κοινωνίας και του "Συλλόγου Αιμοδοτών του 3ου Δ.Σ. Κομοτηνής" με πρωτοβουλία του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων, αποτελούν σημαντικούς κρίκους στις συντονισμένες προσπάθειες της σχολικής μας κοινότητας να υλοποιήσουμε το όραμά μας, όπως το οριοθετήσαμε ανωτέρω.

Σκοποί του Συλλόγου:

- α)** η δημιουργία «Ιστορικού Αρχείου του 3^{ου} Δημοτικού Σχολείου Κομοτηνής» που θα φιλοξενείται στις εγκαταστάσεις του σχολείου, οι οποίες θα είναι επισκέψιμες από τη μαθητική κοινότητα αλλά και το ευρύτερο κοινό,
- β)** η συσπείρωση της τοπικής κοινωνίας αναφορικά με την ιστορία και τη λειτουργία του 3^{ου} Δημοτικού Σχολείου Κομοτηνής, έναν οργανισμό που αποτέλεσε και αποτελεί παράδειγμα λειτουργίας και προσφοράς στα παιδαγωγικά και κοινωνικά δρώμενα της πόλης μας,
- γ)** η με κάθε τρόπο συμβολή στην διατήρηση του οράματος και της επιθυμίας των μελών να συνεχίσει και να ενισχυθεί η λειτουργία του σχολείου μας, συνδυάζοντας τις σύγχρονες παιδαγωγικές και διδακτικές αντιλήψεις με τις διαχρονικές κοινωνικές και πολιτισμικές αξίες, στην αναβίωση και διατήρηση των εκπαιδευτικών παραδόσεων και ηθών,
- δ)** η ανάδειξη και διάχυση της ιστορίας του 3^{ου} Δημοτικού Σχολείου, αποδίδοντας το δέοντα σεβασμό και την αναγνώριση σε όλους όσους αποτέλεσαν κατά καιρούς τη σχολική κοινότητα αυτού και προσέθεσαν- καθένας με τον τρόπο του- ένα λιθαράκι στη διαμόρφωση της ιστορίας του,
- ε)** η συνεργασία με όλους τους αρμόδιους φορείς σε τοπικό και ευρύτερο επίπεδο, προκειμένου να συγκεντρωθεί, αρχειοθετηθεί και προβληθεί όλο το υλικό που σχετίζεται με την πολύπλευρη ιστορία του σχολείου μας από το 1927 μέχρι και το απώτερο μέλλον.

B. ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία

Θετικά σημεία

Καθημερινή επικοινωνία και άκρως αποτελεσματική συνεργασία σε πολλά επίπεδα με το Δ.Σ. του Συλλόγου Γονέων & Κηδεμόνων. Οριοθέτηση δυνατοτήτων παρέμβασης όπως αυτές παρέχονται από την κείμενη νομοθεσία για τη λειτουργία του Συλλόγου Γονέων και του Σχολικού Συμβουλίου.

Επικαιροποίηση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας, που είναι κοινά αποδεκτός από όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας.

Αποτελεσματική η διαχείριση του χρόνου διδασκαλίας με το σχεδιασμό ενός αντίστοιχα αποτελεσματικού προγράμματος,

Παροχή ευκαιριών μάθησης μέσω της ενίσχυσης δεξιοτήτων και ανάπτυξης της κριτικής σκέψης των μαθητών όσον αφορά τα πλεονεκτήματα των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ) ως υποστηρικτικά μέσα της διδασκαλίας και της μάθησης και ταυτόχρονα της αναγκαιότητας αξιοποίησης αυτών.

Εφαρμόστηκαν επιτυχώς όλα όσα προβλέπουν τα αναλυτικά προγράμματα για τη διδασκαλία των μαθημάτων, καθώς και οι εγκύκλιοι για την υλοποίηση των εργαστηρίων δεξιοτήτων και την εφαρμογή του Συλλογικού Προγραμματισμού, Εσωτερική και Εξωτερική Αξιολόγηση των σχολικών μονάδων ως προς το εκπαιδευτικό τους έργο. Οι συνάδελφοι ανταποκρίθηκαν πλήρως στα υπηρεσιακά τους καθήκοντα, στις διδακτικές και εξωδιδακτικές δραστηριότητες και κατέβαλαν μεγάλη προσπάθεια για να ξεπεραστούν οι όποιες δυσκολίες. Αξιοποίησαν τα εποπτικά μέσα διδασκαλίας και τις επιπλέον γνώσεις που έχουν αποκομίσει από διάφορα επιμορφωτικά προγράμματα που έχουν παρακολουθήσει, με στόχο την πληρέστερη και ολόπλευρη ενημέρωση των μαθητών. Αποτελεσματική αξιοποίηση των διάφορων πηγών μάθησης που διαθέτει το σχολείο, όπως χάρτες, πίνακες, ηλεκτρονικό και τεχνολογικό εξοπλισμό.

Τις όποιες ελλείψεις των σχολικών εγχειριδίων οι εκπαιδευτικοί προσπάθησαν και πέτυχαν να αντισταθμίσουν οργανώνοντας προγράμματα και δράσεις που σε κάθε περίπτωση πρόσθεσαν αξία και ενδιαφέρον στην εκπαιδευτική διαδικασία. Ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να γίνει στη λειτουργία του εργαστηρίου Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και της σχολικής βιβλιοθήκης.

Υποστήριξη, παρότρυνση, ενθάρρυνση ανάλογα με τις ανάγκες κάθε μαθητή.

Κατά το δυνατόν αλληλεπιδράσεις και συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών του σχολείου ανταλλάσσοντας ιδέες και υλικό για τη διδασκαλία συγκεκριμένων εννοιών, διαχέοντας την εμπειρία και τη γνώση τους.

Οι συνάδελφοι που παρείχαν παράλληλη στήριξη, το τμήμα ένταξης, τα Ε.Β.Π. και η Σχολική Νοσηλεύτρια, εκτός από το καθαυτό τους έργο, συνέβαλαν τα μέγιστα στην καθημερινή ομαλή λειτουργία του σχολείου, στην αποτελεσματική αντιμετώπιση περιστατικών μεταξύ μαθητών/τριών και μεταξύ μαθητών/τριών και εκπαιδευτικών, καθώς και στην επιτυχή υλοποίηση των σχεδίων δράσης του σχολείου.

Πλήθος σχολικών δράσεων, εκδηλώσεων, επισκέψεων που ανέδειξαν το παιδαγωγικό έργο που υλοποιήθηκε από το σχολείο σύμφωνα με τον αρχικό και τον επικαιροποιημένο προγραμματισμό του.

Σημεία προς βελτίωση

Η συμβολή της Ε.Δ.Υ. του σχολείου στην αντιμετώπιση περιστατικών και καταστάσεων που προκάλεσαν τον προβληματισμό των εκπαιδευτικών, αλλά και του Συλλόγου Διδασκόντων, ήταν καθοριστική. Οι παρεμβάσεις ήταν καίριες, πολλαπλής μορφής και αποτελεσματικές.

Η Ε.Δ.Υ. λειτουργούσε μόνο μία ημέρα κάθε εβδομάδα. Κρίνεται αναγκαία η καθημερινή παρουσία των μελών της (ψυχολόγου και κοινωνικού λειτουργού, επιπλέον δε και λογοθεραπευτή) στο σχολείο για την παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής και την υλοποίηση προγραμμάτων ψυχικής υγείας τόσο προς τους μαθητές όσο και προς το οικογενειακό τους περιβάλλον.

Οι συνάδελφοι που παρείχαν παράλληλη στήριξη, το τμήμα ένταξης, τα Ε.Β.Π. και η Σχολική Νοσηλεύτρια, εκτός από το καθαυτό τους έργο, συνέβαλαν τα μέγιστα στην καθημερινή ομαλή λειτουργία του σχολείου, στην αποτελεσματική αντιμετώπιση περιστατικών μεταξύ μαθητών/τριών και μεταξύ μαθητών/τριών και εκπαιδευτικών, καθώς και στην επιτυχή υλοποίηση των σχεδίων δράσης του σχολείου. Ο αριθμός, όμως, των εκπαιδευτικών που τοποθετήθηκαν στο σχολείο για παροχή παράλληλης στήριξης ήταν πολύ περιορισμένος. Ως αποτέλεσμα δεν παρείχαμε πλήρως παράλληλη στήριξη σε όλους/ες τους/τις μαθητές/τριες. Οι εκπαιδευτικοί ΠΕ 70 συμπλήρωσαν το διδακτικό τους ωράριο με παροχή παράλληλης στήριξης (όπως προβλέπεται). Για τον λόγο αυτό δεν υλοποιήθηκε πρόγραμμα ενισχυτικής διδασκαλίας σε μαθητές που είχαν πραγματικές μαθησιακές ανάγκες και είχαν εκφράσει ανάλογη επιθυμία.

Το επόμενο σχολικό έτος θα έχουμε διψήφιο αριθμό μαθητών/τριών δικαιούχων παράλληλης στήριξης. Θα ζητήσουμε την τοποθέτηση όσο το δυνατόν περισσότερων εκπαιδευτικών για την παροχή της.

Στόχο θα αποτελέσει η συνεργασία με φορείς του Δήμου Κομοτηνής και του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης με σκοπό τη σύσφιξη των σχέσεων και την υλοποίηση κοινών δράσεων ανοιχτών στη σχολική και την τοπική κοινότητα, με παιδαγωγικό, αθλητικό κλπ περιεχόμενο.

Διοικητική λειτουργία

Θετικά σημεία

1. Περιορισμένος αριθμός ατυχημάτων, καθώς τόσο οι μαθητές/τριες επέδειξαν σύνεση και ακολούθησαν πλήρως τις οδηγίες των εκπαιδευτικών(στις αίθουσες και στα διαλείμματα. Οι εκπαιδευτικοί ήταν δίπλα στα παιδιά, τα προστάτευαν και τα καθοδηγούσαν ανάλογα.
2. Καταστήσαμε όλους τους εμπλεκόμενους(Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου Κομοτηνής, Σχολική Επιτροπή, ΔΙΠΕ Ροδόπης) γνώστες της υπάρχουσας κατάστασης στις εγκαταστάσεις του σχολείου για θέματα υγιεινής και ασφάλειας όλων των μελών της σχολικής κοινότητας. Η ΔΙΠΕ Ροδόπης ζήτησε και έλαβε αναλυτικά στοιχεία για την όλη κατάσταση.
3. Εντοπίσαμε όλα τα πιθανά σημεία που εγκυμονούν κινδύνους και αναζητήσαμε τρόπους διαφύλαξης της υγιεινής και της ασφάλειας των μαθητών μας.
4. Οι Τεχνικές Υπηρεσίες προσήλθαν και κατέγραψαν όλα τα προβλήματα που αφορούν στην υγιεινή και την ασφαλή χρήση όλων των χώρων του σχολείου. Οφείλουν πλέον να παρέμβουν και να ενεργήσουν άμεσα.
5. Μετά από ένα μεγάλο διάστημα κατά το οποίο οι δράσεις καθορίστηκαν απο τα ισχύοντα για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού, επανήλθαμε σε φυσιολογικές συνθήκες λειτουργίας. Το άνοιγμα του σχολείου και η σύνδεση της λειτουργίας του με την κοινότητα θα οργανωθεί σε ακόμη μεγαλύτερη κλίμακα το επόμενο σχολικό έτος.
6. Η συνεργασία με τον Σύλλογο Γονέων και Κηδεμόνων στηρίζεται σε σωστές βάσεις με ισοτιμία και ειλικρίνεια. Είναι αρωγός μας και επιδιώκει με διάφορους τρόπους να συμβάλει αποφασιστικά στο άνοιγμα του σχολείου μας στην τοπική κοινότητα.

Σημεία προς βελτίωση

Οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Δήμου Κομοτηνής πρέπει άμεσα να προχωρήσουν σε παρεμβάσεις στον αύλειο χώρο, στην εξωτερική όψη και το εσωτερικό και των δύο κτηρίων. Ιδίως το κεντρικό κτήριο χρειάζεται πολλαπλές παρεμβάσεις στον φέροντα οργανισμό, καθώς έχει πλέον ιστορία μεγαλύτερη των 95 ετών.

Το σχολείο διαθέτει γυμναστήριο και Αμφιθέατρο για την πραγματοποίηση αθλητικών, εορταστικών και επιμορφωτικών εκδηλώσεων. Το Αμφιθέατρο είναι ευρύχωρο, αλλά δε διαθέτει καθίσματα, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την αποτελεσματική χρήση του. Η προβληματική ακουστική και το δύσχρηστο σύστημα ψύξης - θέρμανσης αποτελούν διαχρονικά ανασταλτικό παράγοντα στην υλοποίηση επιμορφωτικών ημερίδων και άλλων δράσεων/ εκδηλώσεων. Έχει ζητηθεί αρμοδίως η τοποθέτηση καθισμάτων και σωμάτων καλοριφέρ για κεντρική θέρμανση στο αμφιθέατρο και σωμάτων καλοριφέρ για κεντρική θέρμανση στο γυμναστήριο, ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν κατά τους χειμερινούς μήνες, προς όφελος της μαθησιακής διαδικασίας αλλά και της παιδαγωγικής λειτουργίας του σχολείου.

Επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών

Θετικά σημεία

Το σχολικό έτος 2021-2022 δεν είχαν υλοποιηθεί προγράμματα σχολικών δραστηριοτήτων, ούτε κάποιο

ευρωπαϊκό πρόγραμμα. Επομένως, φέτος έγινε μία πολύ καλή αρχή, η οποία θα χρησιμεύσει ως βάση για την υλοποίηση περισσότερων προγραμμάτων, καθώς αποκτήθηκε τεχνογνωσία.

Οι εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν στα συγκεκριμένα προγράμματα, μέσω της διάχυσης του παραχθέντος υλικού των δράσεων, θα μπορέσουν να ενισχύσουν τους μαθητές και συναδέλφους τους, ώστε να μπορέσουν να ωφεληθούν από τη δημιουργική εμπειρία που πρόσφερε στους μαθητές και εκπαιδευτικούς η εμπλοκή τους στην όλη διαδικασία .

Επίσης αποτελεί ευκαιρία να γνωρίσουν οι εκπαιδευτικοί καινοτόμες πρακτικές που χρησιμοποιήθηκαν στα προγράμματα καθώς και τη χρησιμότητα και λειτουργικότητα προγραμμάτων όπως το etwinning ως εκπαιδευτικού, ψηφιακού εργαλείου.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΩΤΟΓΕΝΝΟΥΣ ΥΛΙΚΟΥ:

Από τη δράση Βουτιά στον κόσμο του βιβλίου-Γίνομαι και εγώ συγγραφέας παρήχθη αρκετό υλικό, που δημιούργησαν οι μαθητές συνεργατικά στην τάξη. Αφού εξοικειώθηκαν με όλα τα “επαγγέλματα” του βιβλίου, ο κάθε μαθητής έγραψε μια δική του ιστορία, την εικονογράφησε, του έβαλε εξώφυλλο και την έδωσε στους συμμαθητές του να τη διαβάσουν. Με αυτό τον τρόπο ετοιμάστηκαν 17 μικρά βιβλιαράκια και στο τέλος έγιναν όλα το μεγάλο ηλεκτρονικό βιβλίο με ιστορίες της τάξης, το οποίο υπάρχει στον σύνδεσμο <https://read.bookcreator.com/z3GV0FsRiXbE81d45L1wlDghQa13/6AE7f8W0SxWUC77dkuHPLw>.

Στο πλαίσιο των δράσεων “Τραγούδι το τραγούδι, γεμίζει το σακούλι” και Χριστούγεννα παρέα με το Μουσικό Γυμνάσιο Κομοτηνής δημιουργήθηκαν αφίσες και προγράμματα για τις εορταστικές εκδηλώσεις στις οποίες συμμετείχαν.

Στη δράση Etwinning - the benefits of horse riding in children κατασκευάστηκαν διαδικτυακά παιχνίδια, Kahoot games, ανέβηκαν padlet, και δημιουργήθηκαν παρουσιάσεις και βίντεο (<https://youtu.be/jPoI84kpCE>) ενώ όλες οι δράσεις αναρτήθηκαν στην πλατφόρμα etwinning και συγκεκριμένα στο twinspace. Επίσης έγιναν βίντεοκλήσεις με τα σχολεία των ευρωπαϊών εταίρων μέσω zoom meeting.

Στη δράση ΠΑΙΖΩ-ΠΟΡΩ δημιουργήθηκε αφίσα και κολάζ από τους μαθητές με τα οφέλη της πεζοπορίας στο βουνό και πραγματοποιήθηκε συγκέντρωση πληροφοριών και δεδομένων, ανάλυση και επεξεργασία τους, με την καθοδήγηση των εκπαιδευτικών σχετικά με τα οφέλη της πεζοπορίας και την προστασία των δασών.

Στη δράση Γίνε ήρωας του Διαδικτύου δημιουργήθηκε υλικό με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων. Το παραχθέν υλικό ορισμένων δράσεων έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του σχολείου <http://3dim-komot.rod.sch.gr/> ενώ άλλων έχει αναρτηθεί σε διάφορους χώρους εντός του σχολείου

Σημεία προς βελτίωση

Οι εκπαιδευτικοί ικανοποιήθηκαν από το περιεχόμενο των θεμάτων της ενδοσχολικής επιμόρφωσης. Η συμμετοχή τους κυμάνθηκε σε μέσα επίπεδα (περίπου το 50% παρακολούθησαν τις περισσότερες επιμορφωτικές δράσεις και είχαν ικανοποιητική συμμετοχή στην εξέλιξη των δράσεων). Θα επιδιώξουμε την υλοποίηση περισσότερων επιμορφωτικών δράσεων, την επιμόρφωση σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος και την υλοποίηση των δράσεων ενδοσχολικά, ώστε να αυξήσουμε τη συμμετοχή των εκπαιδευτικών.

Θα επιδιώξουμε την υλοποίηση περισσότερων προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων και τη συμμετοχή σε περισσότερα εθνικά και διεθνή προγράμματα.

Γ. ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Λειτουργία

Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία

Αριθμός Δράσεων που υλοποιήθηκαν

Άξονες στους οποίους υλοποιήθηκαν Δράσεις)

Διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση

Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών και εκπαιδευτικών

Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών

Λειτουργία

Διοικητική λειτουργία

Αριθμός Δράσεων που υλοποιήθηκαν

1

Άξονες στους οποίους υλοποιήθηκαν Δράσεις)

Ηγεσία - Οργάνωση και διοίκηση της σχολικής μονάδας

Λειτουργία

Επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών

Αριθμός Δράσεων που υλοποιήθηκαν

2

Άξονες στους οποίους υλοποιήθηκαν Δράσεις)

Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε επιμορφωτικές δράσεις

Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα

Παρατηρήσεις / Σχόλια**Σημαντικότερα αποτελέσματα των Δράσεων****ΑΞΟΝΑΣ 1:**

Οι μαθητές και οι μαθήτριες λειτούργησαν πιο συμμετοχικά και ομαδικά στις δράσεις που υλοποιήθηκαν και αυτό είχε ως αποτέλεσμα το δέσιμο μεταξύ μαθητών, μαθητριών και εκπαιδευτικών. Οι εκπαιδευτικοί «ώθησαν» τους μαθητές/τριες στην αυτενέργεια και την ανακαλυπτική μάθηση για να τους οδηγήσουν στην οικοδόμηση της γνώσης. Οι μαθητές/τριες ανέπτυξαν τη θετική αυτοαντίληψη και μειώθηκε το άγχος που είχαν για την παρουσία τους στο σχολείο.

ΑΞΟΝΑΣ 3:

Οι εκπαιδευτικοί εμπλούτισαν το γνωστικό τους υπόβαθρο σε σχέση με το θέμα, αναπτύσσοντας διαλογικές συζητήσεις τόσο μεταξύ τους όσο και με τους μαθητές, αξιοποιώντας τα αποτελέσματα προς όφελος της παιδαγωγικής διαδικασίας. Δεν καταγράφηκε σημαντικός αριθμός περιστατικών που να χρειάστηκε παρέμβαση των εκπαιδευτικών για επίλυση διαφορών ανάμεσα στους μαθητές. Όσες περιπτώσεις εντοπίστηκαν αντιμετωπίστηκαν σύμφωνα με τις αποφάσεις του συλλόγου διδασκόντων και όσα προβλέπονται στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας. Με τον τρόπο αυτό εξομαλύνθηκαν οι σχέσεις μεταξύ μαθητών και των οικογενειών τους με τους εκπαιδευτικούς. Οι εκπαιδευτικοί ενημερώθηκαν για θέματα σχέσεων μαθητών - μαθητριών, για τους παράγοντες που επηρεάζουν αυτές τις σχέσεις και για το φαινόμενο bullying στα σχολεία.

ΑΞΟΝΑΣ 4:

Σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του σχολείου μας, ο Σύλλογος των Διδασκόντων διαμόρφωσε ένα καλό σχολικό κλίμα εμπιστοσύνης, διαλόγου και

ουσιαστικής επικοινωνίας ανάμεσα στους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές, γεγονός που αποδεικνύεται από την επιτυχή αντιμετώπιση των περιστατικών που σημειώθηκαν.

Οι παρεμβάσεις σε συλλογικό ή ατομικό επίπεδο βελτίωσαν τις διαπροσωπικές σχέσεις των μαθητών και ενίσχυσαν την αλληλοκατανόηση και τη συνεργασία.

Η άμεση και πλήρης ενημέρωση των εκπαιδευτικών του σχολείου για τα προβλήματα των μαθητών συνέβαλε στην ανάπτυξη του αισθήματος οικειότητας και εμπιστοσύνης.

Οι εκπαιδευτικοί που απασχολούνται στην ειδική αγωγή παρείχαν ουσιαστική υποστήριξη στους μαθητές τους και χάρη στην άψογη συνεργασία τους δε σημειώθηκαν διαταραχές στις σχέσεις τους ούτε παρατηρήθηκαν προβληματικές καταστάσεις.

ΑΞΟΝΑΣ 7:

Ανάδειξη των προβλημάτων που δυσχεραίνουν τη χρήση υπαρχόντων σχολικών χώρων για ιδιαίτερες δραστηριότητες (αμφιθέατρο, γυμναστήριο, αίθουσες μουσικής, εικαστικών, θεατρικής αγωγής).

Ανάδειξη των προβλημάτων που προκύπτουν από την ταυτόχρονη λειτουργία του 3ου και του 15ου νηπιαγωγείου στον ίδιο χώρο.

Ανάδειξη τεχνικών ζητημάτων των οποίων η επίλυση χρονίζει.

Επισήμανση επικίνδυνων σημείων προσέγγισης

Ανάδειξη της αναγκαιότητας ύπαρξης ασφαλών κ υγιεινών χώρων για ιδιαίτερη έκφραση των παιδιών ώστε να ικανοποιούνται οι στόχοι της ολόπλευρης ανάπτυξης των παιδιών (πνευματική , ψυχοσωματική κ.τ.λ.).

ΑΞΟΝΑΣ 8:

Ανάδειξη των προϋποθέσεων για την επιτυχή συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε προγράμματα επιμόρφωσης με θεματολογίες εστιασμένες σε πραγματικές ανάγκες, που διατυπώνονται και επιλέγονται από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς. Αποτυπώθηκαν οι ανάγκες που οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί προτάσσουν ως πεδίο που χρειάζονται καθοδήγηση.

Επιμόρφωση εκπαιδευτικών του σχολείου σε θέματα ΤΠΕ, Διδακτικής των μαθημάτων, σε θέματα συμβουλευτικής και διαχείρισης συμπεριφορών, θέματα γενικού ή ειδικού εκπαιδευτικού ενδιαφέροντος.

Δόθηκαν εφόδια στους εκπαιδευτικούς για την επιτυχή αντιμετώπιση παιδαγωγικών καταστάσεων που προκύπτουν από την καθημερινή σχολική πραγματικότητα.

Ενημερώθηκαν για σύγχρονες παιδαγωγικές μεθόδους αντιμετώπισης προβλημάτων.

ΑΞΟΝΑΣ 9:

Ενισχύθηκε η συμμετοχή του σχολείου σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα. Οι δράσεις προώθησαν την ανταλλαγή καλών διδακτικών πρακτικών και συνετέλεσαν στην εξωστρέφεια του σχολείου στην κοινωνία. Οι μαθητές ανέλαβαν ρόλους, αλληλεπίδρασαν, ερεύνησαν, έλαβαν αποφάσεις, σεβόμενοι ο ένας τον άλλο και απέκτησαν δεξιότητες του 21ου αιώνα.

Τα αποτελέσματα που παρήχθησαν μέσω των δράσεων αναρτήθηκαν σε κεντρικά μέρη εντός του σχολείου ώστε μαθητές και εκπαιδευτικοί να έχουν την ευκαιρία να τα δουν.

Ζωγραφιές, παρουσιάσεις, βίντεο, διαδικτυακά παιχνίδια και padlet της δράσης the benefits of horse riding in children αναρτήθηκαν στην ευρωπαϊκή πλατφόρμα etwinning και συγκεκριμένα στο twinspace. Υπήρξε διαδραστικότητα με τα σχολεία του εξωτερικού και με τους συνεργαζόμενους εταίρους μέσω βιντεοκλήσεων zoom meeting.

Δημιουργήθηκαν 17 βιβλιάρια και ένα μεγάλο ψηφιακό βιβλίο στο πλαίσιο της δράσης Βουτιά στον κόσμο του βιβλίου-Γίνομαι και εγώ συγγραφέας. Έγινε προβολή των δράσεων στην πόλη μας, μέσα από τα μέσα ενημέρωσης της περιοχής και τους συνεργαζόμενους φορείς, συμβάλλοντας έτσι στην εξωστρέφεια του σχολείου

Τα παιδιά συμμετείχαν με χαρά στις δράσεις και μοιράστηκαν τη δουλειά τους με τους γονείς και τους συμμαθητές τους. Κατά τη διάρκεια των προγραμμάτων βελτίωσαν τις γλωσσικές τους δεξιότητες και έκαναν την ψηφιακή μετάβαση μέσα από ευχάριστες δραστηριότητες που είναι συντονισμένες με τις ανάγκες το 21ου αιώνα.

Οι εκπαιδευτικοί που συμμετείχαν στο έργο μετέφεραν τις εμπειρίες, τις καινοτόμες ιδέες τους και διέδιδαν τους ορίζοντες των μαθητών τους.

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

ΑΕΟΝΑΣ 1: Απουσίες μαθητών, μαθητριών και εκπαιδευτικών οδήγησαν στη μη ακριβή τήρηση του χρονοδιαγράμματος.

ΑΕΟΝΑΣ 3: Οι ελλείψεις σε εκπαιδευτικούς παράλληλης στήριξης δημιούργησαν προβλήματα στη λειτουργία του σχολείου.

ΑΕΟΝΑΣ 4: Οι πολλές απουσίες μαθητών και εκπαιδευτικών λόγω νόσησης μας οδήγησαν στο να απλώσουμε χρονικά τις δράσεις μας και αυτό πολλές φορές δυσκόλεψε τον προγραμματισμό των επόμενων δράσεων.

Η έλλειψη χώρου για εκδηλώσεις αποτέλεσε ανασταλτικό παράγοντα στην πληρέστερη συνεργασία με φορείς για το θέμα αλλά και στη διάχυση του παραγόμενου υλικού.

ΑΕΟΝΑΣ 7: Πολλά από τα θέματα τα οποία έχουν αναφερθεί στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση της δράσης παρέμειναν χωρίς παρέμβαση καθώς οι τεχνικές υπηρεσίες ανταποκρίθηκαν αλλά όχι εγκαίρως και προέβησαν σε μικρές παρεμβάσεις.

ΑΕΟΝΑΣ 8: Δεν έγινε μεγαλύτερος αριθμός σεμιναρίων, λόγω του ότι: α) πολλοί συνάδερφοι νόσησαν οι ίδιοι με covid ή μέλη των οικογενειών τους, οπότε αυτό δυσκόλεψε τη συμμετοχή τους.

ΑΕΟΝΑΣ 9: Οι συνθήκες της πανδημίας covid 19 και τα μέτρα για τη διαχείρισή της δεν δυσκόλεψαν ιδιαίτερα την συνεργασία των μαθητών και τις εκπαιδευτικές επισκέψεις, που είχαν προγραμματιστεί. Οι επισκέψεις πραγματοποιήθηκαν με επιτυχία και με την άρση των μέτρων για τον covid19 μπόρεσαν να πραγματοποιηθούν όλες οι δράσεις. Δυσκολίες παρουσιάστηκαν στην πραγματοποίηση της μεταφοράς των μαθητών για τη δράση ΠΑΙΖΩ-ΠΟΡΩ λόγω των νέων μέτρων για την ασφάλεια των μεταφορών των μαθητών. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να αλλάξουν οι ημερομηνίες των πεζοποριών, χωρίς όμως να επηρεαστεί η επιτυχία της δράσης.

Ανάδειξη Πρακτικών και προτάσεις για αξιοποίησή τους από άλλα σχολεία (προαιρετικά).

Πρακτική 1

Άξονας

Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα

Τίτλος Δράσης

Συμμετοχή σε προγράμματα Erasmus, e-twinning», Σχολικών Δραστηριοτήτων, κλπ.

Στόχος Βελτίωσης

Ενίσχυση εξωστρέφειας του 3^{ου} Δημοτικού Σχολείου Κομοτηνής μέσω της υλοποίησης ευρωπαϊκών και εθνικών προγραμμάτων.

Υλοποίηση προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων.

Ενέργειες Υλοποίησης

Περιγραφή δράσεων

Γίνε ήρωας του Διαδικτύου

Το πρόγραμμα ξεκίνησε τον Νοέμβριο και ολοκληρώθηκε τον Ιανουάριο σε συνεργασία με την «ΓΚΟΥΓΚΛ ΕΛΛΑΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ» (Google Greece Internet Ltd) με σκοπό να διδάξει τις βασικές αρχές ψηφιακής ασφάλειας και ψηφιακής ιθαγένειας στο περιβάλλον της σχολικής τάξης. Υλοποιήθηκε στο εργαστήριο πληροφορικής και περιελάμβανε παιχνίδια ρόλων, σενάρια μελέτης περίπτωσης, φυλλάδια δραστηριοτήτων και παραγωγή υλικού με ψηφιακά εργαλεία. Γενικότερα τα μαθήματα διακατέχονταν από τεχνικές «παιχνιδοποίησης» (gamification) με τη χρήση του Ίντερλαντ (Interland), ενός διαδικτυακού παιχνιδιού δράσης και περιπέτειας που έκανε την εκμάθηση ασφάλειας και διαδραστική και διασκεδαστική - όπως ακριβώς είναι και το ίδιο το διαδίκτυο

Europe Code Week

Οι μαθητές του Σχολείου μας συμμετείχαν στην **Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Προγραμματισμού** που διεξήχθη από τις 8 έως και τις 23 Οκτωβρίου 2022. Οι μαθητές μας στα πλαίσια του μαθήματος των ΤΠΕ ζωγράρισαν με κώδικα, αποκωδικοποίησαν κρυπτογραφημένα μηνύματα έπαιξαν παιχνίδια στην αυλή και στο εργαστήριο πληροφορικής και συμμετείχαν σε δραστηριότητες που προήγαγαν την υπολογιστική σκέψη με σκοπό την κατάκτηση βασικών γνώσεων προγραμματισμού και δεξιοτήτων αλλά και αλγοριθμικής σκέψης.

Γίνε Ήρωας της ενέργειας- το πάρκο των παιδιών

«Γίνε και εσύ ήρωας της ενέργειας: ενεργώ, ανανεώνω, σώζω». Σκοπός της δράσης ήταν η ευαισθητοποίηση των μαθητών/τριών στην προστασία του περιβάλλοντος, στην κατανόηση της έννοιας της ενέργειας και των μορφών της, καθώς και στην έννοια των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και στην επιτακτική ανάγκη αξιοποίησής τους. Στα πλαίσια της δράσης πραγματοποιήθηκε ομιλία στο σχολείο από Μηχανολόγο-μηχανικό και επίσκεψη στον χώρο του **Δημοτικού Πάρκου Κομοτηνής**. Επίσης συμμετείχαν στο **5^ο Παιδικό Φεστιβάλ «Το πάρκο των παιδιών»**

“Τραγούδι το τραγούδι, γεμίζει το σακούλι”

Η δράση πραγματοποιήθηκε από τον Νοέμβριο 2022 ως τον Απρίλιο 2023. Το πρόγραμμα αποτελούνταν από έναν κύκλο μαθημάτων σχεδιασμένων να διδάξουν στα παιδιά την αξία της χορωδιακής παιδείας. Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε στην τάξη της Μουσικής και περιελάμβανε φωνητικές ασκήσεις, διδασκαλία τραγουδιών, γνωριμία με τη ζωή και το έργο μεγάλων Ελλήνων συνθετών καθώς και συμμετοχή στις σχολικές εορτές. Επίσης πραγματοποιήθηκε γνωριμία και συνεργασία με το Μουσικό Γυμνάσιο Κομοτηνής και συμμετοχή στη χριστουγεννιάτικη συναυλία τους.

Χριστούγεννα παρέα με το Μουσικό Γυμνάσιο Κομοτηνής

Το πρόγραμμα πραγματοποιήθηκε από τον Νοέμβριο ως τον Δεκέμβριο 2022 και αποτελούνταν από έναν κύκλο μαθημάτων και δύο επισκέψεις στο χώρο του Γυμνασίου για να βοηθήσουν τα παιδιά, ώστε να συνυπάρξουν μουσικά στη χριστουγεννιάτικη συναυλία του Μουσικού Γυμνασίου Κομοτηνής. Δόθηκε η δυνατότητα στους μαθητές να ανακαλύψουν ένα μοναδικό τρόπο έκφρασης και μουσικής συνεργασίας με μαθητές της Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μέσω της εκμάθησης χριστουγεννιάτικων τραγουδιών και πρόσφερε στα παιδιά την χαρά και την ευχαρίστηση, μέσω της μουσικής καλλιέργειας.

Βουτιά στον κόσμο του βιβλίου-Γίνομαι και εγώ συγγραφέας

Στο πλαίσιο της δράσης του Ιδρύματος Λαμπράκη διάρκειας τεσσάρων μηνών με έναρξη τον Δεκέμβριο, οι μαθητές γνώρισαν πολλά διαφορετικά είδη βιβλίου καθώς και τη διαδικασία παραγωγής ενός βιβλίου, από το πώς ένας συγγραφέας κάνει γραπτή ιστορία την ιδέα του μέχρι την τελική εκτύπωση ενός βιβλίου. Γνώρισαν το ρόλο του επιμελητή, του εικονογράφου, του τυπογράφου και του εκδότη. Αφού εξοικειώθηκαν με όλα τα "επαγγέλματα" του βιβλίου, ο κάθε μαθητής έγραψε μια δική του ιστορία, την εικονογράφησε, του έβαλε εξώφυλλο και την έδωσε στους συμμαθητές του να τη διαβάσουν. Με αυτό τον τρόπο ετοιμάστηκαν 17 μικρά βιβλιαράκια και στο τέλος έγιναν όλα το μεγάλο ηλεκτρονικό βιβλίο με ιστορίες της τάξης

Etwinning- the benefits of horse riding in children

Στο πλαίσιο της δράσης οι μαθητές επισκέφτηκαν το «Ράντσο Κυριακού» στο Μυρωδάτο Ξάνθης. Εκεί ενημερώθηκαν αναλυτικά για τα οφέλη της και την φροντίδα του αλόγου και έκαναν βόλτα με άλογο, συνοδευόμενο το κάθε παιδί από ειδικό εκπαιδευτή ιππασίας. Η ιππασία συμβάλλει θετικά στη διαμόρφωση της προσωπικότητας του παιδιού και του προσφέρει πολλαπλά οφέλη, τόσο σε σωματικό όσο και σε ψυχικό επίπεδο. Επίσης συμβάλλει στην κοινωνικοποίηση και την καλλιέργεια του αισθήματος υπευθυνότητας. Στο συγκεκριμένο έργο οι μαθητές είχαν την χαρά να γνωρίσουν την ιππασία από κοντά και να μάθουν τα πολλαπλά οφέλη που χαρίζει αυτό το άθλημα.

ΠΑΙΖΩ-ΠΟΡΩ

Το πρόγραμμα πραγματοποιήθηκε από τον Φεβρουάριο ως τον Μάιο 2023 και είχε ως στόχο την επαφή με τη φύση, την ευαισθητοποίηση για την προστασία των δασών, την βελτίωση της σωματικής και ψυχικής υγείας των μαθητών και την υιοθέτηση θετικής στάσης στον φυσικό τρόπο ζωής. Στο πλαίσιο της δράσης οι μαθητές σε συνεργασία με τον Ορειβατικό Σύλλογο Κομοτηνής, τον ΔΡΟΜΕΑ Θράκης και τον Ερυθρό Σταυρό πραγματοποίησαν 3 «παιζω-πορίες» σε βουνά (Νυμφαία, στενά Νέστου, Άβαντας Αλεξανδρούπολης). Τα παιδιά είχαν την ευκαιρία να κάνουν μια διαφορετική βόλτα και να αντιληφθούν καλύτερα την εναλλαγή των εποχών. Επίσης ευαισθητοποιήθηκαν για το περιβάλλον και την αναγκαιότητα να προστατευθεί για τις επόμενες γενιές. Πριν τις επισκέψεις οι μαθητές ενημερώθηκαν από μέλη του ΔΡΟΜΕΑ ΘΡΑΚΗΣ και του ορειβατικού συλλόγου, για τα οφέλη που προσφέρει η πεζοπορία ενώ πραγματοποιήθηκαν ομιλίες από καρδιολόγο για τα οφέλη στην υγεία και από υπευθύνους του Δασαρχείου Ροδόπης για την προστασία των δασών.

Υλικό (παράθεση υπερσυνδέσμου)

<https://read.bookcreator.com/z3GV0FsRiXbE81d45L1wIDghQa13/6AE7f8W0SxWUC77dkuH>
(<https://youtu.be/jPo-I84kpCE>)

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις

Θέμα 1

Αξουας

Διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση

Ειδικότερο Θέμα

Υλοποίηση σεμιναρίου «Τεχνικές επίλυσης προβλημάτων διαπροσωπικών σχέσεων μαθητών - μαθητριών».

Θέμα 2

Αξουας

Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών

Ειδικότερο Θέμα

Στα πλαίσια που έχουν τεθεί, χρειάζεται να συνεχιστούν οι επιμορφώσεις και να εμπλουτιστούν με θεματικές περί διαπροσωπικών σχέσεων και περί διαχείρισης κρίσεων μεταξύ μαθητών. Όλα αυτά να ενταχθούν στα πλαίσια της ενδοσχολικής επιμόρφωσης.

Θέμα 3

Αξουας

Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών και εκπαιδευτικών

Ειδικότερο Θέμα

Καθιέρωση τακτικών επιμορφωτικών συναντήσεων με ειδικούς επιστήμονες (εκπαιδευτικούς ψυχολόγους, συμβουλευτικούς ψυχολόγους, σχολικούς κοινωνικούς λειτουργούς κλπ.) και παιδαγωγούς (σχολικούς συμβούλους, πανεπιστημιακούς καθηγητές κλπ.) στο πλαίσιο της ενδοσχολικής ή εξωσχολικής επιμόρφωσης, που θα απευθύνονται τόσο σε μαθητές όσο και σε εκπαιδευτικούς για την ενδυνάμωση των σχέσεων μεταξύ τους. Οργάνωση επιμορφωτικών σεμιναρίων στους εκπαιδευτικούς της σχολικής μονάδας για την εφαρμογή ποικιλίας εκπαιδευτικών μεθόδων και πρακτικών διαχείρισης, όπως: συνεργατική μάθηση, βιωματική παιδαγωγική, παιχνίδια ρόλων, αξιοποίηση της δυναμικής της ομάδας, στρατηγικές τροποποίησης συμπεριφοράς κ.λπ. Δυνατότητα συστηματικής και προγραμματισμένης συνεργασίας με τους συμβούλους εκπαίδευσης ανά ειδικότητα για την επίλυση διάφορων

θεμάτων που ανακύπτουν. Διερεύνηση, σε συνεργασία με τα Παιδαγωγικά Τμήματα, των δυνατοτήτων που υπάρχουν και των αιτημάτων που διατυπώνονται για την υλοποίηση επιμορφωτικών δράσεων με άξονα τις ανάγκες των εκπαιδευτικών-μαθητών και την επαναφορά της επιμόρφωσης με εκπαιδευτική άδεια. Στο πλαίσιο της δράσης θα πρέπει να οργανωθούν επιμορφωτικές συναντήσεις για γονείς πάνω σε θέματα που αφορούν τη διαπαιδαγώγηση των παιδιών, τις δυσκολίες και τα προβλήματα συμπεριφοράς, την προσαρμογή στη σχολική ζωή κλπ. Όλες οι επιμορφώσεις πρέπει να έχουν δωρεάν δημόσιο χαρακτήρα, ώστε να υπάρχει δυνατότητα συμμετοχής από το ευρύτερο σύνολο της εκπαιδευτικής κοινότητας.
